

Dosarul nr. 2ra-1354/22
2-21035102-01-2ra-26092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – E. Badan-Melnic
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Malîi, V. Mihaila, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Valeriu Guștiuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Guștiuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Valeriu Guștiuc, s-a casat hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Valeriu Guștiuc,

constată:

La 09 martie 2021, Valeriu Guștiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că în data de 22 august 2018 a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Horus” cu privire la încasarea sumei restante la salariul neachitat și plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere, anularea ordinului nr. 58-Ce din 18 mai 2018 privind eliberarea din post, repararea prejudiciului material și moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reclamantul a indicat că, în cadrul acelei cauze, la 07 decembrie 2018, a înaintat o cerere de recuzare judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Andrei Ojoga, care a fost respinsă.

La 19 noiembrie 2019, a înaintat cerere de accelerare a procedurii de judecare a cauzei civile, care a fost respinsă prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 10 august 2020 repetat a recuzat judecătorul Andrei Ojoga, însă, propunerea de recuzare a fost respinsă ca neîntemeiată prin încheierea din 12 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Reclamantul a notat că, prin hotărârea din 17 septembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea sa împotriva SRL „Horus” a fost respinsă. Astfel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, a declarat apel, care nu a fost examinat până la momentul depunerii prezentei cereri de chemare în judecată.

În opinia lui Valeriu Guștiuc, prin examinarea tergiversată a cauzei civile înaintate împotriva SRL „Horus”, în perioada de la 22 august 2018 și până la momentul depunerii prezentei cereri de chemare în judecată, i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei într-un termen rezonabil, garantat prin Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 și prin art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Astfel, reclamantul a considerat că statul urmează să-i repara prejudiciul material în sumă de 5 912 de lei, ce i-a fost cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil și care constă din cheltuielile suportate pe parcursul examinării cauzei, și anume 580 de lei pentru procurarea medicamentelor, 577,65 de lei cheltuieli de transport, 575 de lei pentru serviciile de copiere a actelor, 1 647 de lei pentru convorbirile telefonice cu instanța de judecată, avocat, instituțiile de stat etc. și 2 732,50 de lei pentru procurarea produselor alimentare în perioada de examinare a cauzei civile.

De asemenea, reclamantul a pretins că prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei într-un termen rezonabil i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, estimat la suma de 90 000 de lei, manifestat prin deprimare și pierderea speranței în justiția obiectivă din Republica Moldova.

Reclamantul Valeriu Guștiuc a solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea faptului încălcării dreptului său la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile depuse împotriva SRL „Horus” cu privire la încasarea salariului, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată; încasarea din contul statului în beneficiul său a sumei de 5 912 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și a sumei de 90 000 de lei cu titlu de satisfacție echitabilă pentru dreptul încălcat.

Prin hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată (f.d. 63, 68-76).

În consolidarea soluției sale prima instanță a reținut că, ținând cont de caracterul acțiunii și de comportamentul părților, nu a existat o încălcare a dreptului reclamantului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, deoarece instanțele de judecată au întreprins toate acțiunile necesare pentru examinarea în termen rezonabil a cauzei, iar faptul respectării de către autoritățile judecătorești a drepturilor procedurale de care dispun participanții la proces conform legislației naționale nu poate fi imputată ca tergiversare a cauzei.

Mai mult ca atât, în perioada anilor 2020-2021, activitatea instanțelor judecătorești a fost periclitată din cauza situației pandemice provocate de virusul Covid-19, situație ce a generat mai multe întârzieri justificate în procedura de examinare a cauzelor pendinte aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

La 09 iunie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Valeriu Guștiuc, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a depus

prin intermediul poștei electronice cerere de apel împotriva hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 66, 66 „a”, 67).

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Valeriu Guștiuc.

S-a casat hotărârea din 09 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Valeriu Guștiuc.

S-a constatat încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei civile, litigiu de muncă, inițiate la acțiunea lui Valeriu Guștiuc.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în folosul lui Valeriu Guștiuc suma de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei civile.

În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată s-au respins, ca fiind nefondate (f.d. 146, 147-152 recto-verso).

În consolidarea soluției instanța de apel a reținut că pretențiile lui Valeriu Guștiuc întrunesc condițiile legale pentru angajarea răspunderii statutului în corespundere cu Legea nr. 87/2011.

Instanța de apel a notat că indiferent de condițiile și circumstanțele care au avut ca consecință examinarea atât de îndelungată a unui litigiu de muncă în instanța de judecată, reclamantul este îndreptățit de a cere constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei sale și a pretinde la repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, iar caracterul condițiilor și circumstanțelor care au generat această încălcare (obiective ori subiective, datorate comportamentului părților sau modului de organizare a activității instanței de judecată, inclusiv prin intervenirea prin curmarea faptelor comise de părți, care au generat tergiversarea examinării cauzei) sunt pertinente și urmează a fi luate în calcul la stabilirea cuantumului despăgubiri ce urmează a fi acordată persoanei, a cărei drept de examinare în termene rezonabile a cauzei în instanța de judecată a fost încălcat.

Curtea de Apel Chișinău a considerat că prin neexaminarea în termen rezonabil a litigiului de muncă inițial la acțiunea lui Valeriu Guștiuc, ultimului i-au fost cauzate suferințe psihice, un anumit grad de frustrare și incertitudine, retrairi, încordare psihică și stare de disconfort, iar cuantumul prejudiciului urmează a fi determinat proporțional acestora.

Astfel, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, instanța de apel a ajuns la concluzia necesității încasării din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valeriu Guștiuc a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, care în opinia instanței constituie o satisfacție echitabilă pentru reclamant suferințele morale suportate de către acesta.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată pretenția cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 5 912 lei, din motiv reclamantul nu a demonstrat legătura de cauzalitate dintre încălcarea dreptului său de a fi examinată cauza în termen rezonabil și prejudiciul material pretins fi cauzat.

La 22 iulie 2022, Ministerul Justiției, reprezentat de Eugenia Listru, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii din 09 iunie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d. 163-168).

În motivarea recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, precum și concluziile instanței de apel, suplimentar invocând că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar suportul probatoriu.

În opinia Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în speță, nu există motive de constatare a tergiversării examinării litigiului de muncă inițiat la acțiunea lui Valeriu Guștiuc, or, însăși respectarea întocmai a procedurii de judecare a acelui proces civil din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanța de apel a efectuat un calcul matematico-calendaristic al examinării cauzei supuse controlului de 2 ani și 6 luni, luând în considerare perioada cuprinsă între data depunerii cererii de chemare în judecată de către Valeriu Guștiuc și data depunerii prezentei acțiuni în temeiul Legii nr. 87/2011, apreciind acest termen ca fiind un termen nerezonabil de examinare a litigiului de muncă. Însă, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, termenul de examinare a cauzei nu poate fi considerat unul excesiv, în condițiile în care a fost justificat prin existența unor circumstanțe întemeiate.

La caz, înfăptuirea actului justiției nu a fost caracterizată de întârzieri neconforme astfel încât să-i fie compromisă eficacitatea și relevanța. Mai mult ca atât, perioada examinării litigiului de muncă s-a datorat și aspectului exercitării de către reclamant a dreptului său de a înainta multiple cereri de amânare (din 19 ședințe de judecată 7 au fost amânate la cererea reclamantului), propuneri de recuzare a judecătorului, cereri de concretizare a pretențiilor acțiunii, cereri de accelerare a procedurii de judecare a cauzei. Alte 3 ședințe de judecată s-au amânat în legătură cu audierea martorilor. Două ședințe de judecată nu au avut loc în legătură cu declararea stării de urgență, în contextul pandemiei de Covid-19.

Ministerul Justiției al Republicii Moldova a considerat că aceste circumstanțe denotă că, în speță, ședințele de judecată au fost amânate sau nu au avut loc nu din culpa instanțelor de judecată, iar perindarea examinării cauzei a fost justificată de necesitatea respectării de către autoritățile judecătorești a drepturilor procedurale ale participanților la proces.

Prin urmare, instanța de apel în mod eronat a conchis că Valeriu Guștiuc întrunește condițiile prevăzute de Legea nr. 87/2011 pentru a fi despăgubit pentru încălcarea termenului de examinare a litigiului său de muncă.

La 01 septembrie 2022, Valeriu Guștiuc, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate în partea sumei adjudecate, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea și încasarea din contul statului în beneficiul său a sumei de 5 912 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și a sumei de 90 000 de lei cu titlu de satisfacție echitabilă pentru dreptul încălcat (f.d. 170-172).

În motivarea recursului, Valeriu Guștiuc, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, precum și a transpus concluziile reținute de către instanța de apel.

Suplimentar, recurentul Valeriu Guștiuc a invocat că, la respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului material, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar suportul probatoriu, or, legislația procesual civilă descrie cert modul de compensare a cheltuielilor de judecată suportate de parte în cadrul unui proces judiciar, iar în condițiile speței reclamantul a prezentat înscrisuri care probau ce prejudiciu material i-a fost cauzat și a indicat legătura causală dintre acestea cheltuieli și litigiul de muncă.

De asemenea, recurentul Valeriu Guștiuc a considerat că suma adjudecată de către instanța de apel cu titlu de prejudiciu moral nu este rezonabilă și echitabilă, precum și contravine standardelor naționale și internaționale în partea acordării compensației pentru prejudiciul moral suportat în urma încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzelor. În acest sens, instanța nu a ținut cont de obiectul litigiului, care este unul de muncă.

Prin referința depusă electronic la 19 octombrie 2022, Valeriu Guștiuc, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, a solicitat declararea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, § 32; cauza *Sultan v. Republica Moldova*, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererilor de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele *Marc Brauer v. Germania*, 01 septembrie 2016, § 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, § 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, § 28; *Zubac v. Croația (Marea Cameră)*, 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentelor cereri se referă la decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii v. Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag v. Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 26 mai 2022. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „adelina.oaieneagra@justice.md”, decizia motivată din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces în mod electronic la 06 iulie 2022 (f.d. 157).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererile de recurs au fost depuse la 22 iulie 2022 (f.d. 163) și, respectiv, 01 septembrie 2022 (f.d. 170).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces

sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererile de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizînd în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererilor de recurs depuse de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Valeriu Guștiuc rezultă că aceștia nu au evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererile de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursurilor declarate, deoarece Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Valeriu Guștiuc nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursurilor, deoarece sunt lipsite de conținut și desprind simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson v. Olanda*, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Valeriu Guștiuc nu s-au bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespund cerinței de a fi „efective”, fiind lipsite de șanse de succes și nu sunt capabile să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererile de recurs au fost depuse după ce Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Valeriu Guștiuc au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „*Levages Prestations Services*” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenților le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții

au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Valeriu Guștiuc împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de Valeriu Guștiuc împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas